

РЕШЕНИЕ

№ 6670

гр. София, 10.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 21 състав, в публично заседание на 20.10.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Красимира Проданова

при участието на секретаря Кристина Петрова, като разгледа дело номер **4030** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – 178 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/, вр. чл. 124, ал. 1 от Закона за държавния служител /ЗДСл/.

Образувано по жалба на Д. Г. Д. - П., ЕГН [ЕГН] срещу Заповед № ЧР-30-1-5/12.4.2022 г. на председателя на Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“, с която е прекратено служебното правоотношение на жалбоподателя.

В жалбата се поддържа становище, че не са налице основанията, на които се е позовал административния орган, като не били съобразени всички фактически обстоятелства в конкретния казус. Неправилно органът се е позовал на чл. 12, ал. 1 ЗДСл, като се поддържа тезата, че жалбоподателя е имала стаж като държавен служител в структурите на МВР. Иска се отмяна на оспорената заповед, възстановяване на жалбоподателя на предишната длъжност и присъждане на разноски.

Ответникът – Председателя на Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“, чрез упълномощен юрисконсулт, в съдебно заседание и в депозиран писмени бележки оспорва жалбата и моли същата да бъде оставена без уважение. Прави възражение за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение, като на свой ред заявява претенция за присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура не е заявила становище по основателността на жалбата.

Административен съд София град, като взе предвид доводите на страните и въз основа на събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

На 17.08.2021 г. е проведено заседание на комисия, назначена от председателя на ДА Д., с цел класиране на кандидат в конкурс за длъжността „главен експерт“ в отдел „Финансови дейности и правно обслужване“ към Териториална дирекция „Държавен резерв“ - С. при Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“ (Агенцията/ДА Д.). За провеждане на интервю се е явила Д. Г. Д.-П., която е класирана от конкурсната комисия на първо място, видно от Протокол № 4/17.08.2021 г.

Във връзка с проведеното класиране жалбоподателката е подала заявление за назначаване в ДА Д. с вх. № 3030/01.09.2021 г., към което е приложила комплект от документи, в това число декларация на основание чл. 111, ал. 2, изр. 2 от Закона за държавния служител (ЗДСл), с която е декларирала, че постъпва за първи път на държавна служба. В приложената към документите автобиография, е било посочено, че в периода 25.04.1997 - 28.10.2009 г., жалбоподателката е заемала длъжност „инспектор-ръководител екип“ в Столична дирекция на вътрешните работи (СДВР). Във Формуляр „Данни за здравното досие“ е посочено, че в периода 28.04.1997 - 28.10.2009 г. същата е заемала длъжност „разузнавач“ в Столична дирекция на МВР. Сред останалите документи, приложени към заявлението за назначаване, е била и трудова книжка, видно от която в периода 22.11.2018 - 13.09.2021 г. П. е заемала по трудово правоотношение длъжност „старши експерт“ в Столична община - район П.. Не е била представена служебна книжка.

Представено е Удостоверение за класиране и пенсия (образец В) № 740/17.11.2009 г., с което 07 РПУ-СДВР при МВР удостоверява, че Д. Г. Д.-П. има прослужено време в структурите на МВР на длъжности за държавен служител (в това число офицерски, сержантски или като държавен служител-гражданско лице) от 25.04.1997 г.-28.10.2009 г. В удостоверението е посочена продължителността на трудовия и осигурителния стаж, както и часовете положен извънреден труд след 31.12.2004 г. Отбелязано е, че осигурителният стаж е равен на трудовия стаж. Удостоверението е било издадено да послужи за класиране и пенсия.

Със Заповед № ЧР-12-1-16/09.09.2021 г. Д. Г. Д.-П. е назначена за държавен служител на длъжност „главен експерт“, с ранг ГУ-ти младши в отдел „Финансови дейности и правно обслужване“ към Териториална дирекция „Държавен резерв“ - С. при ДА Д. със срок за изпитване една година до 13.09.2022 г. Заповедта е връчена на жалбоподателя на 13.09.2021 г.

Със Заповед № ЧР-30-1-5/12.04.2022 г. на председателя на ДА Д., на основание чл. 12, ал. 1 и 3 ЗДСл, в рамките на изпитателния срок, е прекратено служебното правоотношение с Д. Г. Д.-П.. Заповедта е връчена на П. на 13.04.2022 г.

Жалбата е подадена от надлежна страна - адресат на оспорения индивидуален административен акт, с пряк интерес от оспорването, подадена е в срока по чл. 149, ал. 3 от АПК и като такава е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА.

Разгледана по съществото на спора, същата е ОСНОВАТЕЛНА, по следните съображения:

Съгласно чл. 168 от АПК съдебната проверка за законосъобразност на оспорения административен акт включва преценка за компетентността на органа - издател, спазването на предписаната от закона форма, процесуалните и материалноправните

разпоредби при издаването му.

Съгласно чл. 5, ал. 1 от Закона за държавните резерви и военновременните запаси /ЗДРВЗ/, управлението на държавните резерви и военновременните запаси се осъществява от Държавната агенция "Държавен резерв и военновременни запаси". Според ал. 3 структурата, функциите и числеността на администрацията, както и организацията на работа на агенцията се определят с устройствен правилник, приет от Министерския съвет.

На основание чл. чл. 5, ал. 3 от Закона за държавните резерви и военновременните запаси и чл. 48 от Закона за администрацията, с ПМС № 13 от 21.01.2004 г., е приет Устройствен правилник на държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси", в сила от 30.01.2004 г.

Съобразно чл. 5, ал. 1 от Устройствения правилник председателят организира и ръководи дейността и представлява агенцията. Според ал. 2, т. 18 председателят назначава държавните служители, изменя и прекратява служебните правоотношения с тях, сключва, изменя и прекратява трудовите правоотношения с лицата, работещи в агенцията.

Във връзка с горното, съдът намира, че процесната заповед е издадена от компетентен орган в кръга на законовите му правомощия. Същата е в предвидената с чл. 59 от АПК форма и съдържа всички императивно предвидени с нея изисквания.

В хода на административното производство не са допуснати нарушения на административнопроизводствените правила от категорията на съществените, които да са ограничили правото на защита на оспорващите и да са пречатвали правото им адекватно да я организират. Съгласно трайно установената практика на Върховен административен съд, съществено е това нарушението, наличието на което да повлияе върху съдържанието на акта, т.е. ако това нарушение не е допуснато, би се стигнало до постановяване на акт с различно съдържание.

Съдът намира обаче, че процесната заповед е издадена при неправилно приложение на материалния закон. При издаването ѝ, органът по назначаването е посочил правното основание за издаването ѝ - чл. 12, ал.1 от ЗДСл. Съдът намира, че в конкретния случай не е налице хипотезата на тази правна норма, поради което заповедта се явява незаконосъобразна.

Предвид специфичния характер на държавната служба - заемане на платена щатна длъжност в държавната администрация, с цел подпомагане орган на държавната власт при осъществяване на неговите правомощия, разпоредбата на чл.12, ал.1 от ЗДСл предоставя възможност органът по назначаване, в едногодишен срок, считано от датата на встъпване в длъжност да прекрати служебното правоотношение с държавния служител, без да има задължението да го предизвести за това, без да е задължен да излага мотиви и без да е задължен да извършва подбор или да оценява качеството на изпълнение на служебните задължения. Нормата е императивна и е приложима при първоначално назначаване за всички категории служители. Според константната практика на Върховния административен съд, прекратяването на правоотношението на основание чл. 12 от ЗДСл е право на органа по назначаване, което той упражнява по целесъобразност, с оглед качествата, показани от служителя по време на работата му. Мотивировка на акта от страна на издателя му не е необходима и задължителна. В този смисъл е и практиката на ВАС - решение № 1878/19.02.2015 г. на ВАС по адм. дело № 7611/2014 г., Решение № 1351/06.02.2015 г. на ВАС по адм. дело № 7096/2014 г. За реализирането правото на работодателя да

прекрати служебното правоотношение на основание чл. 12, ал. 1 от ЗДСЛ, е достатъчно да е налице първо назначаване на кандидата като държавен служител и служебен стаж, по-кратък от едногодишния изпитателен срок, като срокът на изпитване не тече по време на законоустановен отпуск.

В случая спорът е материалноправен и се свежда до това, дали са налице предпоставките по чл. 12, ал. 1 ЗДСЛ, с оглед законосъобразното приложение на тази разпоредба. Според посочената разпоредба когато кандидатът се назначава за първи път на държавна служба, в едногодишен срок, считано от датата на встъпване в длъжност, органът по назначаването може да прекрати служебното правоотношение без предизвестие.

Възражението на жалбоподателката е, че в случая тя не е назначена за пръв път на държавна служба, като се поддържа, че за периода от 25.04.1997 г. до 28.10.2009 г. същата е била държавен служител в структурата на МВР, с което обстоятелство органът по назначението е бил наясно.

За да докаже това си твърдение, жалбоподателката е представила Удостоверение за класиране и пенсия (образец В) № 740/17.11.2009 г., с което 07 РПУ-СДВР при МВР удостоверява, че Д. Г. Д.-П. има прослужено време в структурите на МВР на длъжности за държавен служител (в т. ч. офицерски, сержантски или като държавен служител-гражданско лице) от 25.04.1997 - 28.10.2009 г.

По своята правна същност това удостоверение представлява официален свидетелстващ документ. Доказването на релевантните за разглеждания спор факти се осъществява с предвидените и уредени в закона доказателствени средства. Свидетелстващият документ материализира удостоверително изявление на своя издател като отразява неговото възприятие за фактите, които са възпроизведени в документа. Когато свидетелстващият документ е официален - издаден е от длъжностно лице, в кръга на служебните му задължения и удостоверява изявления или действия, извършени от него или пред него, съгласно чл. 179, ал. 1 ГПК, той се ползва с материална доказателствена сила и съдът е задължен да приеме, че удостоверените в документа факти са се осъществили. С посоченото доказателство е удостоверено, че жалбоподателката има прослужено време в структурите на МВР за държавен служител за периода от 25.04.1997 г. до 28.10.2009 г., за което време е зачетен трудов стаж в размер на 12 години, 06 месеца и 03 дни. Посочено е и, че осигурителният стаж е равен на трудовия. Съгласно чл. 12, ал. 1 от Наредбата за служебното положение на държавните служители служебният стаж по Закона за държавния служител се установява със служебната книжка и с всички доказателствени средства, освен ако в закон или в нормативен акт е предвидено друго. Доколкото в случая не е налице забрана за доказване с други документи, представеното удостоверение се явява годно доказателствено средство за установяване на положен от жалбоподателката стаж на държавна служба. Обстоятелството, че жалбоподателката е попълнила декларация по чл. 111, ал. 2 ЗДСЛ /л. 48/, представляваща по същността си частен документ, в която е посочила, че постъпва за първи път на държавна служба, не може да обори материалната доказателствена сила на удостоверението, бидейки то официален свидетелстващ документ. Следва да се отбележи, че тази декларация не е датирана. Същото се отнася и до липсата на посочване на този стаж в автобиографията ѝ. Липсата на представена служебна книжка или акт за встъпване в длъжност, също не могат да оборят удостоверените обстоятелства за наличие на стаж в структурите на МВР, доколкото

чл. 12, ал. 1 НСПДС предвижда възможност за доказване на положен стаж като държавен служител и чрез други документи.

С оглед изложеното съдът намира, че органът неправилно е приложил материалния закон, тъй като не е налице хипотезата на чл. 12, ал. 1 ЗДСл, при която същият може да прекрати служебното правоотношение едностранно и без предизвестие. Заповедта се явява незаконосъобразна и като такава следва да бъде отменена. Жалбата на Д. Д. – П. в тази ѝ част е основателна.

Що се касае до жалбата, в частта, с която се иска възстановяване на предишната длъжност, то настоящата съдебна инстанция намира, че същата е ПРОЦЕСУАЛНО НЕДОПУСТИМА. Съображенията за това са следните:

Разпоредбата на чл. 121 от ЗДСл, прогласява правото на държавния служител да оспори законността на прекратяването на служебното си правоотношение пред органа по назначаването или пред съда чрез органа по назначаването и да иска: отмяна на акта, с който то е прекратено; обезщетение за времето, през което не е бил на служба поради прекратяването; поправка на основанието за прекратяване на служебното правоотношение, вписано в служебната книжка или в други документи. Следва да се отбележи, че с отмяната на т. 2 от този законов текст (ДВ, бр. 95 от 28.10.2003 г.), отпадна възможността за предявяване на искане за възстановяване на предишната държавна служба и след тази нормативна промяна съдът няма право да се произнесе по подобни претенции, защото възстановяването на държавните служители, чието освобождаване от държавна служба е било отменено, се извършва от органа по назначаване, при наличието на предпоставките, предвидени в чл. 122, ал. 1 от закона - отмяна на заповедта за прекратяване на служебното правоотношение на държавен служител с влязло в сила съдебно решение, служителят да се яви на работа, за да продължи да изпълнява задълженията си по длъжност. Възстановяването на заеманата преди уволнението държавна служба е конститутивна правна последица от отмяната на заповедта за прекратяване на служебното правоотношение и произтича от сложен фактически състав, включващ следните елементи - отмяна на акта по чл. 108, ал. 1 от ЗДСл за прекратяване на служебното правоотношение и явяване на държавния служител в съответната администрация за изпълнение на произтичащите от длъжността задължения в 14-дневен срок от влизане в сила на административния акт или съдебното решение. При явяването му на работа органът по назначаване е длъжен да издаде административен акт, с който да го възстанови на държавна служба или да направи отказ за възстановяване. При така очертаната нормативна уредба правото на възстановяване не се упражнява посредством отправено до съда искане, а волеизявлението на служителя следва да се отправи към административния орган, който има правомощието да се произнесе по него, а не към съда и последният не може да постанови диспозитив за възстановяването на служителя едновременно с отмяната на административния акт за уволнение, т. к. по този начин би се стигнало до решаването на спор, който още не е възникнал. Едва при наличие на отказ от страна на органа по назначаването за заемане от служителя на предишната му длъжност, би възникнал правораздавателен спор /и то при необходимото сезиране/. На този етап, оспорващият няма правен интерес от претендираното възстановяване на заеманата преди прекратяването държавна служба, тъй като на практика няма акт, който да засяга неговите права и интереси. Всичко това обуславя недопустимост на предявеното оспорване и предпоставя прекратяване на производството в тази му част

/с оглед обстоятелството, че е образувано съдебно производство/.

С оглед изхода на спора основателна се явява и претенцията на жалбоподателката за присъждане на сторените по делото разноски, поради което Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“ следва да бъде осъдена да заплати по сметка на Д. Г. Д. – П. сума в размер на 610 лв., съобразно представения списък по чл. 80 ГПК. Възражението за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение е неоснователно, като съдът не намира адвокатското възнаграждение за прекомерно. Напротив, същото е съответно на правната сложност на конкретното дело.

По изложените съображения и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София град, I отделение, 21 състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на Д. Г. Д. – П. Заповед № ЧР-30-1-5/12.4.2022 г. на председателя на Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“, с която е прекратено служебното ѝ правоотношение.

ОСЪЖДА Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“ да заплати по сметка на Д. Г. Д. – П. сума в размер на 610,00 /шестстотин и десет/ лева, представляваща сторени по делото разноски.

РЕШЕНИЕТО, в тази му част, може да се обжалва в 14-дневен срок от съобщаването му с касационна жалба пред ВАС чрез АССГ.

ОСТАВЯ БЕЗ РАЗГЛЕЖДАНЕ жалбата на Д. Г. Д. – П., в частта, с която се иска възстановяване на заеманата длъжност, като недопустима и **ПРЕКРАТЯВА производството** по адм. дело № 4030/2022 г. по описа на Административен съд София – град, **в тази му част.**

РЕШЕНИЕТО, в частта, с която е оставена без разглеждане жалбата на Д. Г. Д. – П., има характер на определение и може да бъде обжалвано в 7-дневен срок от съобщаването му с частна жалба пред ВАС чрез АССГ.

Решението **ДА СЕ СЪОБЩИ** на страните, по реда на чл. 138 АПК.

СЪДИЯ: